

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 9. In hac passione Thymiama reperitur, quod nobis reliquit miro artificio confectum quo pectus Patris aterni mitigetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

potro coeuentis, nostrum denorat Redem-
ptorem ex opinione Caeterant. Quid illi coo-
peratus? Cur, elauit, uulnera, igno-
minia, & mors amarissima. Illis te contege-
re hac etiam omnia tibi sunt consecrata, reipa-
ram abscondit sub eius, morte ac passione, & di-
xit: *Beati quorum commissa sunt iniquitates, &
quasi delicta sunt peccata.* Ita Gregorius. Tunc
Deo reprobata peccata tegumentis illis coad-
pota, sicque euades immunitis, ut diabolus nec
in culpa exanimis nec in uentura. *Non indignem de Iob locum recamus: In
manibus abscondit lucem, &c. annuntias de ea
uoluit, quod post se eius sit.* Mors Christi lux
est, illuminat eorum cognitionem, & nostram
in calparum grauitatem: cum liquidò uideat
nos illas Chlilo mortem intulisse: Porro lux
est abscondita, oportet eam ipse manifestet:
nec enim lux sufficit solum, quae lux est cogni-
tionis naturalis: nam ad hoc significandum ob-
scure est sol: Christo patiente. Illam ami-
cus suos reuelat, ipse mysterium declarat &
quod prodigium Sapientiam loquitur inter per-
fidos. Et quid illis, obsecro, manifesta? *Quod
ipso tui sit.* Ecce in quem finem illam ope-
ratur sit, non sibi sed ut eam tibi daret. dicitur
solum possessionem: est etenim lux abscon-

dit, absconditibus mortis in anima, uulneribus
5. 9. In hac passione Thymiana reperitur,
quod nobis reliquit miro arificio confe-
ctum quo peccata parua aeterni mitiga-
tur.
Nunc clarè cognosces quantum fuerit do-
nam illud quo Pater aeternus nos dimitte-
re effecit, suum nobis tribuendo filium, ut
pro nostra salute moreretur, & quam euidenter
& congruenter hoc munere dilectionis suae pro-
baret, amantissimam: de quo testatur ipse De-
minus. Principem intellexit Synagoga: Nico-
demum in hac uerba. *Sic Deus dilexit mundum, ut
unigenitum suum unigenitum daret: ut omni qui
creuit in ipso non pereat, sed habeat uitam aeternam.*
Admirantur omnes sollicitudinem curam
que qua Dei amor media inquisiuit, quibus sur-
tor illius itaque sedaretur si fieri sic licet quae
tunc inquit illam homines peccatis, sine culpa
que irritant. Nos erat illi naturalis nostra ma-
lita, & refractaria natura, quodque singulis iram eius
horis diuinam iustitiam prouocemus, ut con-
tra nos exacerbata nos disperdat: ipse media
proponebat, & disponebat, quae peccata mitiga-
rent, cordisque sui in tali tempore commotam
placarent indignationem. Illo sine iam a tem-
poribus Noë preparauit arenam ecclesiae, clemen-
tiae suae statuens illum iudicium quatenus, si
semel eum homines eo alique protocassent ut
mundum diluio demerit, uniuersum, alias
idem non faceret, effecitque arcus illi celestis
furoris sui, si eorum quoddam conuenientem, &
ita pacificatum, hoc. *Signum foderis do inter
me & uos, &c. Arcum meum ponam in nubibus
caeli, &c. uisus que arcus in nubibus, &c. uisus
foderis mei, &c. Et non erant uisus aqua diluui-
nem, quotiescunque grauentibus homines in
lud sceleribus irascere, eminebat pallidi illi
odoratissimi, quos uocauit Thymiana. Haec
Deus Moysi praecipit: *Sume tibi diuersasum
specierum aromata quasi dicere mus, thacten, sa-
lamum, incensum, cinnaonum, nucem arylis-
siam, &c. eaque sint mundissima, & ab omni
sece expurgata: haec omnia diligenter commit-
te, atque ex illis massam compones, eperre in
uentaria, de aromatisbus masculis. Facies, &c. 70
Thymiana mixtum uigiliter & parum & pau-
cissime dignissimum. Sepuaginta legunt. Ma-
ximum parum opus sanctum. Quia Domine inten-
tionem Chuzus in tenuissimum puluerem uisum
continde-**

17
4

consideris, ponit ex eo coram tabernaculo testi-
mony, in quo loco apparebo tibi. Illudque intendes-
sit autem vnguentum hoc tanti pretij, vt illud
tibi sit tanquam sanctissimum, & totius origo
sanctitatis. Sanctum sanctorum oris vobis Thymia-
ma. Et quid inde fiet? quod ex eo pronunciet
emolumentum? Expoluit hoc Moyses iam mun-
do valedicens: scilicet vt eius fragrantia Dei pec-
tus mitigetur, indignatio sedetur, furorque ob-

Deut. 33. peccata commotus temperetur. Pone thymiana
in furva tuo.

Ita res exemplo patuit in actu illo stupendo,
Sap. 18. 21. teste Spiritu Saul quem vt calem expendit sa-
pientissimus Salomon. Populus hic durus ceruus
111. Eius effectus in Moysen & Aaron suscitavit lapidibus eos
Ctus. praefocaturus vt sibi fuga consuleret, & in taber-
naculo se recipere deberent. Sic in ira sua Deus
excidit, vt illis iussit: *De excidit de medio mul-
titudinis, etiam nunc delebo eos.* Ignem immisit
Dominus adeo vehementem vt eos tali succen-
dente furore, ac si palea fuissent aridissima: Vnde
hoc Moyses, & misericordia motus, amore erga
populum feruens & pietate, tantam non foret in-
cedium Deiq; supplicium. Arborem alloquitur:
Eia frater cito, velociter, ia hora est, Deum pla-
cere fatage. Qua ratione sume thuribulum, atq;
in eo pone thymiana, Deiq; silete indignationem?

116. 16. 47. *facies Aaron, & cecurrisse ad media multitudi-
nem quam iam vastabat incendiu obrulit thymia-
ma, & flans inter mortuos, & viuentes, &c. Et pla-
ga cessauit. Quid hoc Domine mihi? quoniam ille
sunt inuentiones? An forte tibi corpus & sensus
sunt materiales, atque ostendatur? An tibi cor si-
militate nobis, in quod operetur bonus odor accen-
sus, & Spiritus eius vitales recreet? Quam hanc
precautio, qua mandas, vt coniungantur species
aromaticum fragrantissima. Iustq; hae supra mo-
dum limpidiuend? Quid tanti referi vt earum
mixtio fiat diligentissime? Diligenter. Quid inde
fieri potest quod tibi sit odoratu gratissimum?
Thymiana suauissimum, tantique pretij mundo,
vt hoc vocari velis Sanctum Sanctorum. Verbum
hoc per transnam perpendit D. Aug. Hoc ver-
bum Sanctum Sanctorum, trias ferunt. Septuagin-
ta, Sanctitatis Sanctitatu. Quod iuxta vim phra-
sis Hebraicae significat Sanctitatem, quae in se
comprehendit omnes sanctitates, & ex qua om-
nes illae dependunt. Quomodo igitur fieri potest
Domine, vt tales iste sit orbiculus aromaticus?
Si ipse in se non sit capax Sanctitatis, quanto
minus in se comprehendere poterit omnes san-*

ctitates? Et quanto minus earum causa esse &
principium? Et quid caufato ali quid pure mate-
riale? Hic tibi consilabit Dei intentionem in hac
non consistere aromatica compositione, sed quod
vltius progredetur in illa significans, & per
illam, caeleste mysticium, quod pra manibus
habemus: etenim nos praemouit Apostolus, vt
haec legentes, illa sumamus vt vmbra & sym-
bola mysticiorum, quae veniunt in mundum ef-
fer operaturus.

An quid simile symbolum vnquam vidisti
Dominicae Passionis expressum, disposita,
preparata, quasi patillus esset aromatum su-
auissimum, quo commotum nostris sceleribus Dei
pectus mitigetur; & iusta desereret indignatio,
quam in illo nostrorum excitat culpa vncom-
munitas. Compositur ex omnibus speciebus sane
fragrantibus virtutum, non quatuorlibet, sed sim-
plicitissimarum ac mundissimarum: etenim om-
nes hic resurgunt tormentosissima & in summo
gradu perfectissima; atque hereticae, nullo ali-
cuius imperfectiois arguendae vestigio, nullo
inquinatae defectu quales nostrae admittunt fre-
quentissimos: iuxta illam litteram: *Sicut panis* 164
manerunt vniuersa in ista nostra. Et hinc, vt
alias expendimus, SS. declarant: nonnulli illa
verba David quibus Dominum hunc alloquitur
passionis suae, poenarum, mortisque crucis tor-
rentis demerulum Deum principium in die virtus
tua in splendore Sanctorum. Dicim passio-
nis eius inscribitur diem virtutis: quia in illa &
per illam triumphum egit de diabolo, eius cur-
rit imperium, peccati vires eneruauit, mundum
redemit, mortis potentias subegit inuincibiles,
portas contregit inferni, repagula vestesque co-
eli reserant. Tunc [ita D. Chrysostom. propositio] D. C. 17
nosco inhaerens] mors abilita est, molestissimum
peris, demones confusi sunt & de us triumpho
tuan est, chrysostraphum crucis affixum. Quod si
obiret [inquit ille] effectus hos fuisse inuisi-
biles, alia parauit oculis visibilibus, quibus ritus
suae declarabat omnipotentiam; quoniam
haec repetamus D. Chrysost. Verum enim sensu
ipso visus hoc non deprehenderentur, etiam corp-
minis certissime demonstrantur. Quippe cum pri-
mum sanctissimum corpus crucis affixum est, sed ra-
dios abscissus, vniuersa terra concussa, & uentris
opera est, sepulchra aperta sunt, & mortuorum
multitudo surrexit, & ciuitatem ingressa est, &c.

Essentiae suae diuinae pondus ostendit [inquit D. Hil-
D. Hilarius] Nam terra contremuit ad eius Do. L. 1, de
mini in ligno. Quae verba licet superius aliqua Trinitas
littera munda.

Li 49 in
Exod.
q 137.
I V.
Cur di
eatur San-
ctum San-
ctorum.

iter dicens explicauerimus. hic sensus est eorū
legimus, quo testari vult Dominus diuinā
Christi naturæ magnitudinem contra Arianos.
Te videtur an non merito dies hic dicatur dies
vinitus eius. In hoc die. Domine mi. psallit Da-
uid, ostendisti in te splendores Sanctorum. In
Sanctorum Sanctorum. Legunt alij: In splendo-
re sancti spiritus q. d. Hic radius effulsi sancti-
tatis, cruci confusus fuit, velut sol, qui in altis-
sima calorum consilium, radios cuius clarif-
cat, quibus mundum illuminat vniuersum.
Quid miris? An non Christus in passione sua
causam, spatus operatus & opprobriis? Cui si
Hocotes resem iniecerit candidam, tesseram re-
ga vel dignitates ambicentem, numquid non
hoc fecit illudicē? Quem si Pilatus purpurā
voluerit. pallio regali quis neget hic interuenisse
Manifestationem? In cruce exaltatus, sic aperte
omni spoliatur gloria claritatis, vt oculos eius
ipsa videmus tenebris involutos, ipsosque cum
nata facie congelato sanguine coepertos, quem
spas capris emunxerunt, ac corpus eius do-
rum per-arumque spectaculum? Non abnuo;
vnamanem in his nubibus, & per illas cibrat,
apert, & manifestat radios veræ lucis virtutum
diuinitatis, de quo melius, quàm de summo Sa-
cerdote Onia dicere licet: *Arcus resurgens inter
actas glorie.* Hic etenim eorum ita manifesta
edidit iudicia, vt omnes in gradu pateficerent he-
roico. Chacitas adeo inflammata, vt pro ipsis
munitis, & in a quibus actualiter torquebatur
depreceur, & pro sui crucifixoribus apud Pa-
trem medius intercedat, vitam suam, suumque
vixerat sanguinem: taura erga Patrem æternum
pietas animique submissio, vt propriam volun-
tatem animamque libens eius commendet ma-
nibus confisqueque voluntari: patientia sic inte-
gra, que nec verbum proferat taciturna queri-
monia: humilitas ita profunda, vt cruci confi-
xum caput deorsus inclinet: mansuetudo sic æ-
qua ac temperata, vt os suum in tortores suos
conuincitor non aperiat: Magnanimitas ita ge-
nerosa, vt tot doloribus, poenis, & iniuriis oppu-
gnator, numquam animum ollen-ferat deiectum,
nec lacrymam radio affectus effuderit, nec ea-
rum iunctu in querelas proroperit: liberalitas
ita profusa ac singularis, vt promus cordis vis-
ceribus lacrem sanguinem elargiatur. O Do-
mine, quom perfecte munere funderis præcepto-
nis de celo missi nos instruduri; nos docturi,
non numeros Arithmeticos, non Metaphysicam,
non Astrologiam, de motu cursoque cælorum,
planetarum & syderum, sed quod nobis maximi

referebat, vt cælos ingrederemur, stellas calcan-
tes, nostrisque pedibus subferentes, vt Domini
simus diuitiarum Dei locupletissimi. *Ego Domi-
nus docens te vitia.*
Hæc est illa materia virtutum, quam nedum
verbo auribus præceptor, insillati: nam per hoc
tuo videbaris muneri satisfacisse, sed illam ope-
ribus oculis ad exemplum confirmasti: ita vt si
veniente te vobis Pater iniunxit: *Ipsum audite,*
non incongruè dixerimur te moriente *ipsum vi-
dite.* Radios inspicite virtutum præcellentium.
Eia saltuosè, qui tua turgidus superbia ad ipsa
lunæ cornua temerarius ascendis, nec in mundo
sistis, atrende humilitatem, quâ Dei celsitudo
stipiti confixa profero exspirat. Audi sicutifil-
sime, cui primum hoc est & vicinum studium,
quo tibi congreges facultates, & viscera tua
pauperi concludas, liberalitatem hanc mirare ita
profusam, vt licet rudis, non tamen cesset à tri-
bucendo venarum suarum cordisque sanguinem
pretiosum. Vindictæ cupidissime, quem quodlibet
exagitat verbum, bilemque commouet, hanc
considera mansuetudinem, etecum inter tot tam-
que execrabiles calumnias, ignominias & op-
probria non verbum taciturnus effatur. Victi-
ma veneris, cui hoc primum curæ est, vt luxu-
ria carnifque iux placeas arrogantia, tam inultatam
perpende mortificationem; nullam etenim
corporis huius membrum vulnerebus non fac-
cium. Veneris idololatra, quem leuissima terret
penitentia, suscipe, & hanc tam asperam atten-
de. Non enim habet vbi requiescat, nisi noui
doloris incremento: si namque caput inclinet,
fortius ac profundius spinæ penetrant, si ma-
nibus vel pedibus consistat, clavis discindun-
tur.
Porro nedum Deus statuit vt in illo passillo
suauissimo conuenirent omnes aromatum spe-
cies, sed omnes inter se miscerentur. *Maximè* Christi,
diligenter opere pigmentary: quò declarat mix-
turam, quâ omnes virtutes in Passione Saluato-
ris inter se collatae præfulserunt, & hoc necessa-
riò sequebatur cum essent adeo perfectæ: quæ fuerunt,
namque ales sunt, inter se miscerentur: hoc enim
est quod declarant Theologi cum antesignano *per se*
suo D. Thoma: virtutes tantam inter se leuare
vniorem & connexionem sic vt non possint esse
perfectæ nisi mutuo commisceantur. O quam
præclara probatur hæc in illo diuino Thyma-
mate mixtura, vbi concurrebat obedientia pietatis,
commiscebatur pietas humilitati, vniur humili-
tatis patientiæ, sociatur patientia fortitudini,
connechitur fortitudo mansuetudini, maritatur

VI Adhortatio.

VII.

per se.

S mansuetudo.

Hieron. Epist. de la Nuxa, Tom. IV.

manuetudo generositati, & generositas comi-
tatur mortificationem. Habes his orbiculum
suave fragrantem, atque Deus, esse debere san-
ctum, non taliter qualiter, sed in gradu super-
latiuo *Sanctū Sanctorum*. Omnes consentiunt hoc
per se. Ne conuenire non potuisse huic materiali
Thymiamati: nec enim in se vel atomū habebat
sanctitatis, nec eam impertiri poterat, cuius ca-
pax non erat; porro hoc eminentissimē cō-
mit Passioni Saluatoris. *Eris Sanctum Sanctorum*: In
Hebræo. *Sanctus sanctitatum*, quod significat
primō: illum in se rem esse sanctam in gradu
superlatiuo, & alio quoque causam esse omnis
sanctitatis, ita ut ex ipsa tota penderet sanctitas
Sanctorum: ideo hæc maximopere quadrat
Passioni nostri Redemptoris.

Primum: fuit in se sancta in gradu superla-
tiuo, id est iuxta Philosophos, in summo,
quantitas enim illa dicitur in eo esse gradu (do-
cet sic Philosophus) quando nihil habet de for-
ma contraria: sicut tunc calor dicitur esse in
summo gradu, quando nihil habet frigoris, qua-
lis ille est, quo ignis incalescit. Talis est Passio
Christi in ratione sanctitatis: quandoquidem,
nec hilum quidem culpæ in ea reperimus, licet
etiam per omnes partes consideremus: ut Do-
minica Passionis diximus. Secundum: est etiam
principium & causa omnis sanctitatis Sancto-
rum: qualibet enim præfulserunt Patriarchæ,
Propheta, Apostoli, Martyres, Doctores, Pæ-
nitentes & Virgines, omnis illa ex Domini pro-
cedit Passione: idcirco Dominus hic dicitur

Apoct. 17. Agnus, qui occisus est ab origine mundi.

IX. Hoc verbis præclarissimis. Deus respondit
mittens Isaiam quantum ad templi Præpositum
nomine Sobnam virum ad seclera natum, &
tumore fastuosum, qui sic se gerebat, quasi Do-
minus esset templi Domini. Curte Propheta mi
& die homini illi Sobnæ arroganti, qui nulla
ratione seipsum inaniter iactat; sciat hoc, quod
templo mea expellam eum, & velut pilam lu-
soriam excutiam vbi amplius non videatur de-
pereat. Verumtamen non idcirco mihi deficiet
seruus in domo mea: seruum etenim meum eli-
gam Eliacim *Dabo clauem David super hume-
ros eius. Figam illum paxillum in loco fideli, su-
spendam super eum omnem gloriam domus patri-*

Isai. 22.
archæ, vasorum diuersa genera: omne vas paru-
lum a vasis craterarum, usque ad omne vas mu-
sticorum. Multa hic offeruntur dicenda, quibus
mysticæ explicemus Domini metaphoras; por-
ro extra questionem est ad litteram hic agi de
Christo Salvatore nostro, atque tantò clariùs,

quanto constat tunc temporis nullum visisse
Eliacim, in quo hoc impletur, voluitque eo
nomine signate Christum: quia propriè hoc il-
li conuenit. etenim Eliacim significat *Dei rex*, *Dei
succursio*, vel *Deus resurgens*. Vt interpretatur
D. Hieronymus. & Leo Callten, ingeniosè pro-
sequitur: & hic est Christus qui resurrectione
sua se Deum asseruit, de quo sic Apostolus.
Christus resurgens ex mortuis. Hunc (inquit Pa-
ter celestis) figam paxillum in loco fideli, id
est securo, ne coustringatur, ne collabatur. Quis
ille locus, nisi crux?

*Cruce fidelis inter omnes
Arbor vna nobilis.*

Huic illum affixit. Vini verbi perpende: non
dixit statuam, ponam, sed figam illum. Num-
quid vti potest verbo clariori, quo præfens ex-
ponat mysterium? Ne timueris calurum, aut
constringendum; aut descensurum, quantum-
libet obnixè hoc ab eo postulet inimici. *Si Filius
huius Dei est, descendat nunc de cruce*. O Chri-
stiane, tibi namque mundus deficiet, volup-
tas, excidet de manibus, bona excident, spes te ri-
debit amicorum, verbis suis fallaces non fla-
bunt, vita tibi terminabitur, & tandem ad eas
te iugebis reductum angustias, ut omnes, nisi
verba dare, & mentiri cognoscas: tunc loqui-
do tibi constabit verum esse illud Hieronimæ
vaticinium, *serena aliud esse nihil poterit. Munda
etiam aquarum infidelium*. Illos compara fontis.
Nebus dolens, qui tempore necessitatis arefcent:
non enim fluunt, aut squas largiuntur nisi dum
pluuie decidunt copiose: verumtamen, in-
quam tibi Christus deficiet crucifixus in loco
fideli. Si ad illum infirmatibus, angoribus &
aduersitatibus, in vita & morte confugis, tem-
per aditæ dilatatis brachijs paratissimes. *Exten-
dit brachia sua in cruce* (sic uos solatur D. Aug.
& *expandis manus suas in amplexus peccato-
rum*).

Ex hoc suspendet, inquit, omnem domus
Patriæ gloriam, omnem eius suppellectilem, va-
saque omnia, & magna & exigua q. d. De Pas-
sione Christi, cuiusque cruce sanctissima tota
dependet gloria beatorum, & omnis potestas eccle-
siæ: fides Patriarcharum, spes Prophetarum,
charitas Apostolorum, fortitudo Martyrum,
sapientia Doctorum, puritas Virginum. Hæc
omnes dependent iustorum virtutes, omnes
gratiæ donaque Sanctorum: etenim nemo po-
test nec dragma consequi gratiæ, nec fauoris
celestis atomum, nisi huic sanctissimæ iuni-
tendo Passioni, Prosequitur illud eleganter D.
Hieron.

Hieron. Numquid non merito crux illa & pas-
so recitat *Sanctum Sanctorum*: In quem igi-
tur Domini mihi, finem hic passillus ordioatur?
qua ratione mihi illum assumam? Vt habeas
quo Deum tibi plates itatum, & inslam eius
ex peccatis tuis commotam mitiges indignatio-
nem. *Veni Thyriama in furore tuo*, prædicit
Moses. Et qua precor, ratione statuent? Com-
miseratur, & in pulcrem hæc aromata colli-
datur, & igni super altare iniectis, fumus af-
fendat fragrantissimus: etenim omnem Dei fe-
dare peccat indignationem. Eximio applaudite
mysterio. O Sacramentum ineffabile.

Hunc sime tibi passillum, illum minutissi-
me commode mentis tuæ consideratione: non
tibi sufficit illum in communi, & pro maiori
parte domus offerre cõspectibus, sed illum con-
tingit, eoutere, & minutim seu singillatim
perpende, qualiter timore, terrore, & pauore
obscuro in hortum secedat Patrem oraturus,
cuius tanta sit cordis agonia, vt sudorem emit-
tat sanguineum, nec habeat tristis animæ con-
solationem, nec fidelem in passione comitem,
sine nec in ipsi sibi maxime familiaribus Pe-
tro, Iacobo, & Ioanne: nam dum mortali la-
borat mortuus agonia, lethargicâ dormiunt in-
conscia societia: qua ratione venient apparitio-
nem illum capere feroci strepitu, armisque ter-
ribiles, quasi latronem prædonemque indaga-
tioni acquiescunt: nec non qualiter omnes sus-
cipere in nullo à veteri patientia statim immu-
tatis, osculum accipientes perfidi illius & apo-
stati. *Discipuli Iudæ proditoris*. Meditare quo-
modo capiunt eum & laqueis nodosis innectat,
quitos illi brachia constingantur: animo reuo-
lat quæta trahant eum confusione & angustia
per symbolica sua peruerfitate: domum Ananæ
agredere, & attende quomodo despectui ha-
beat illum inueteratus ille dierum malorum
Pontificis. Considera illum in ædibus Caiphæ
coram toto concilio, vbi omnes vt rugientes
hoc in eum insurgunt, &c. Meditare illum in
cruce suspensum, labia præmortua, linguam
ardentem, oculos obnubilatos, caput deciduum,
manus transfixas pectus hians & apertum. Hoc
docet nos faciendum Vas electionis: *Recogitate*
cum, qui calum sustinuit à peccatoribus aduersum
simulacrum contradiotionem. Non simpliciter
autem cogitare, sed *Recogitate*: quod est semel &
deum, quo & alio modo ruminari. O qualis
hic mensius: vade age, diuinum hoc discute,
Thyriama. *Veni coram vestra in virtute eius*

& distribuit domos eius: hortabatur nos David:
progredere de manu ad alteram, evolue eum
de capite ad pedes. Hac pia consideratione
succendatur in altari cordis tui erga illum amo-
nis ignis ardentissimus, dolorque viuos, & ama-
ra læcerum tuorum contritio, quæ horum om-
nium esse causa deprehenduntur. Davidem imi-
tare: *in meditatione mea exardescet ignis*: & Ps. 38. 4.
inde sursum ascendat vapor feruentis orationis,
quæ fiducia constant aeterno Patri deducet caput
illud spinis coronatum pro tuæ satisfactione su-
perbia: sanguinem illum effusum pro tuis im-
pudicitis, os illud felle potatum pro tua car-
nis ingluuie: manus illas transfixas clavis pro
peculanti tuæ libertate: pedes illos harpagini-
bus transfosfos pro tui pectoris arrogancia. Om-
nes illi hos offer cruciatus, non enim pro se
passus est illos, sed pro te, ipsosque tibi con-
signauit, vt illi tibi forent emolumento, & in
peccatorum cederent remissionem: vt merito
possis dicere, hos omnes tuos esse, & omne sai-
guinis eius pretium tibi communicari. O quam
efficax vapor hic, quò pectus Dei ab ira tem-
peretur.

Subtiliter & vtiliter docuit nos D. Augustin.
hoc pietatis exercitium in eo quod ipse facie-
bat. Patri diuinum hoc offerens thyriama ver-
bis sibi propriis, quæ singula hic adscribemus,
vt illa tua facias, ex eius ore desumens, à te
profertenda. *Afflicte pie Pater, piissimum filium D. Aug.*
pro me tam impia passum. Raptus elementissimæ Lib. Me.
rex, qui patitur, & remissere designus pro Au. c. 6.
quo patitur, &c. Cerne manus innoxias proma. & 8.
nantes sanguine, & remitte placatus scelera, qua Tom. 9.
patrauerunt manus mea. Considera inerte latus
crudeli perfossum cuspide. & renoua me sacro
fonte, quem inde credo fluxisse. Vide immacula-
ta vestigia, qua semper ambulauerunt in lege
tua diris confixa clavis, & fac me odio habere
omnes viros iniquitatis. Attende pie Pater, filij
Cuarissimi caput nium cernice nexera prestosissi-
nam resobatum in mortem. Candet nudum pe-
ctus, rubet eruantum latus, tenfa aruit viscera, si ni pia
decora languent lumina, regia pallent ora, pro-
ceru rigent byachia, crura pendens marmorea, ri-
gat bracos pedes beati sanguini vinda. Specta glo-
rioso genitor gratissima prelis lacerata membra, &
memorare benignus, qua mea substantia. Conflicte
Dei hominis panam, & relaxa conditi hominis mi-
seriam: vide Redemptoris supplicium, & redempti
dimitte delicta. Ecce spes mea & tota fiducia mea: si
me pro mea, vt digna est, despicis iniquitate, respice
S. 2 me

XII.

D. Aug.

de Passio-

ne Medi-

tatio.

me saltem misericors pro filiis & sobolis charitate. Ascende in filio, quod propitius in seruo. Vide carnis sacramentum. & remitte carnis reatum. Quoties tibi beata prole patens vulnera, delitescant obsecra sceleris mea. Quoties rubet propositus de laere sanguis, illuatur obsecro, labes mea poluitions. Conuenit optime sapientia & Spiritui P.M. Et Ludouici Granatenis argumentum huic nostro opportunum, nostram quo ponderat sortem, veterum illoz patrum multo feliciorum, qui ad placandam Dei iram agnos illi dedicabant & vitulos: & iudicabant in eadum hoc esse maximi momenti, Deoque summo petere placere, si in orationibus suis merita proferant trium illorum Patriarcharum Abraham, Isaac & Iacob, quorum nominibus vsus est Moyses quo Dei furorem ob adoratum vitulum, mitigaret. Nos autem habemus quae offeramus vniuersi filij Dei merita infinito valore pretiosa qui nobis ea ve nostra forent congnauit, &c.

Cap. 8.

§. 10. Tandem adesto gratus, si que tibi Christus crucifixus liber memorialis, illo dignior, quem Persa circumserabant.

24. Hinc tandem procedat officiosa gratitudo, feruensque desiderium tam immenso respondendi beneficio, & nedum supremo illo seruendi benefactori perpetuo, sed etiam pro illo patiendi; dicendique cum Davide:

Psalm. 22.

Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam. Notandum illud pro omnibus, & hoc tibi. Omnia mihi dedit in particulari, omnia pro me passus est in particulari: pro omnibus illi teneor ego in singulari. Quo tantam solam debitum? Quo tam infinitis satisfaciam beneficiis? Quibus amarit adeo cruciatibus pro me toleratis satisfaciatur? Veniat Domine, calamitas, irruat super me disciplina, dolores adfint & ignominiae, concede ve poenarum tuarum & tormentorum ceterum cibam. Calicem salutaris accipiam in omnibus aduersitatibus (ressem adfero D. Augull.) non inueni tam efficax remedium, quam vulnera Christi in illis dormio securus, & requiesco in trepidis. Christus mortuus est pro nobis. Nihil tam ad maxiam amarum, quod mors Christi non sanetur.

D. Aug. In Man. c. 22. To. 9

Esph. 6. 1.

Ut laudabilem & prudentem assero Monachatum Perfidis consuetudinem: qui cum sacularium pietatis essent praestantissimi, morem colebant

verè dignum, quem omnes Reges ac Principes confitebantur. Libros componebant seu diaria in quibus sigillatim conscribebant obsequia sibi a subditis praestita. Tali die talis miles in tali itinere seu occasione tale praestitit obsequium. In tali occasione talis adeo prudens sanumque dedit consilium &c. Et quotiescumque haec euoluiebant & repetebant; & de singulis aliquarecurrerebant, interrogabant quid mercedis pro tanto seruitio retribuissent. Sic narrat Spiritus Sanctus ab Asuero Rege frequentatum i. cum enim illi Mardocheus eximium praestitisset obsequium, quo vitam illi contra nonnullos proditores Regique insidiatores saluam conseruauerat: illico litteris & memoriae mandauit, & clapsis postmodum diebus aliquot librum euoluens illudque rememorans, peruenit ad: Quid pro hoc si de honoris ac praemij Mardocheus conseruatus est? Respondetur: nullum Domine mihi. Magis hic commissi est negligentia; inquit Rex: praestita tanta compensemus obsequia beneficiis, tantoque exaltet fauore ut locum obtineat in regno meo primarium. Sic illis mos erat, sic Asuirus fecit, sic agendum iis omnibus qui se nobiles iactant & generosos: sed super hos omnes tibi hoc incumbit Christiane, quem Christus ad tantum enexit gradum dignitatis, quo tibi concessit ut voceris, esseque filius Dei, nec non pleurore vocare illum posses Patrem tuum. Tam omnem Dei memoriam abiecit, quam memoria retines homines, & reuenerum recordaris, quorum vti nam memoriam perdidisses. Ad hoc tibi necessaria non sunt diaria memoria subseruientia: in illa etenim occasiones fuerunt & commodi retines, honoris tui & incrementi: quoniam & iniuriarum atque conuictorum quibus ab altero te laesum nunquam obliuisceris. Porro quam nullam habes beneficiorum memoriam, quibus te Deus praerent abundanter.

Quantum intelligo David haec animo pendens quasi conqueritur quod tui sic Deus recorderetur. Quid est homo, quod memor es eius? In Hebraeo legitur Enos quod Euseb. Caelarum. interpretatur Obliuosus. Domine seruire potest, ut ita recorderis eiusque memoriam habeas perpetuis cum beatis beneficiis, qui tui vix vitam habet memoriam, sic ve nullius minus quam tui recorderetur? Eia Christiane opus tibi est diario beneficiorum Dei, ve dignis ei respondeas obsequiis. Et quamuis tota mundi non sufficeret charta, qua cuncta inscribas singillatim, sicut D. Ioan dixit de miraculis Christi, per legem illa compendiose in passione, cruce & morte conserua